

“El pla terapèutic com a eina per incrementar l'autonomia de la infermera en el maneig del pacient crònic”

C. Rodríguez, E. Morales, M. Boqué, A. Ibiricu, M. Ruiz, Ll. Colomé
Grup SAGESSA



Hospital Comarcal
MÓRA D'EBRE

Centre de Rehabilitació
BATEA

Hospital de Dia
Malalties Neurodegeneratives
BATEA

Centre de Rehabilitació
FLIX

PADES
Equip de suport domiciliari
TERRA ALTA

Centre de Rehabilitació
CORBERA D'EBRE

Hospital Universitari
Sant Joan
REUS

Centre MQ
REUS

Hospital Lleuger
CAMBRILS

Àrea Bàsica de Salut
CAMBRILS

Àrea Bàsica de Salut
REUS V

Àrea Bàsica de Salut
RIUDOMIS

Àrea Bàsica de Salut
VANDELLÒS-L'HOSPITALET

Àrea Bàsica de Salut
LA SELVA DEL CAMP

CAPÍ Marià Fortuny
Centre d'Atenció Primària
REUS

Centre de Rehabilitació
CAMBRILS

PADES
Equip de suport domiciliari
REUS

PADES
Equip de suport domiciliari
BAIX CAMP

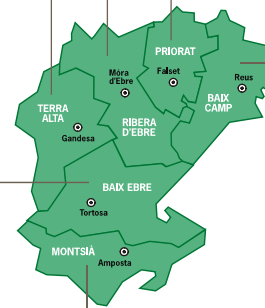
ALTEBRAT

Complex Assistencial
de la Santa Creu
Centre Sociosanitari
JESÚS-TORTOSA

Complex Assistencial
de la Santa Creu
Unitat de Radioteràpia
de les Terres de l'Ebre
JESÚS-TORTOSA

Complex Assistencial
de la Santa Creu
Centre d'Atenció i Seguiment
a les Drogodependències
JESÚS-TORTOSA

PADES
Equip de suport domiciliari
BAIX EBRE



Hospital Comarcal
AMPOSTA

Hospital de Dia
Malalties Neurodegeneratives
AMPOSTA

Centre de Rehabilitació
ALCANAR

Centre de Rehabilitació
LA SÈNIA

PADES
Equip de suport domiciliari
MONTSIA

INTRODUCCIÓ

- Pla innovació APS del Grup Sagessa
 - ▶ Prova pilot: augmentar el grau de resolució del pacient crònic incrementant les competències i la independència de la infermera a l'APS:
 - Millorar el control de la patologia
 - Atenció integral al pacient crònic
 - Evitar duplicitat de visites metge/infermera innecessàries, disminuint les visites mèdiques per optimitzar recursos i demanda sanitària.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

- 4 patologies: HTA, DM, MPOC i dolor crònic
- Metge: visita inici/anual → pla terapèutic
- Infermera: accepta i executa el pla terapèutic:
 - ▶ Avaluació de necessitats i coneixements
 - ▶ Educació sanitària
 - ▶ Procediments/activitats procoloritzades
 - ▶ Canvis medicació autoritzats

OBJECTIUS

- Augmentar la capacitat resolutiva de l'APS.
- Disminuir les visites innecessàries als professionals.
- Incrementar l'autonomia professional de la infermera en el maneig dels pacients crònics.
- Noves competències del metge de família (ecografies, infiltracions, cma, ...).
- Optimització dels recursos humans del sistema sanitari.

METODOLOGIA (I)

- Revisió i adaptació dels PAI (GPC).
 - ▶ Incorporació d'algorismes del maneig del tractament
 - ▶ Validació multidisciplinària.
- Formació teòrico-pràctica de la infermera en les noves competències.
 - ▶ Maneig terapèutic (farmacocinètica, farmacodinàmica, efectes indesitjables, interaccions, ...)
 - ▶ Control i detecció de complicacions
- Certificat de privilegi (JCI) a les infermeres formades.

METODOLOGIA (II)

- Creació d'un formulari informatitzat a la història clínica (OMI-AP):
 - Paràmetres d'objectius terapèutics
 - Ajustos de medicació autoritzats
 - Criteris de retorn del pacient al metge si no control terapèutic
 - Ajudes al maneig de la patologia (algoritmes, vademécum de medicació autoritzada, resums de la GPC, ...)

OMI-AP (6.9/00E-07 SP:57) - CATALUNYA (SAGESSA) - [Tapiz Historia Clínica - PACIENT PROVA, VALENTINA (3 ...

Fichero Editar Gestión Auxiliares Listados Ventana Ayuda

Apuntes

Curso Clínico

Episodios

- 28/07/07 - HOJA DE EVOLUCION
- 28/07/07 - ACTIVIDADES PREVENTIVAS
- 26/02/08 - DIABETES MELLITUS
- 26/02/08 - FIBROMIALGIA
- 26/07/09 - ANTICOAGULACIO

Última visita 02/07/2010

GEA ESPECÍFICA
P.T. - primperan ev - proc.terap
ABDOMINALGIA AGUDA
LAB. - urgencies-bioquímica, u
RAD. - torax-abdomen 09:17
P.T. - paracetamol 1 gr ev - pr

Pendientes

Plan personal

- DIABETIS MEL·LITUS
- PLA TERAPEUTIC

Antecedentes

- Al·lergies
- Ant. Familiars
- Ant. Mèdics
DIABETES MELLITUS
- Ant.Ginecològics
- Ant. Quirúrgics
- Pro. Socials

Condicionantes y problemas

- 26/02/08 FIBROMIALGIA

Órdenes clínicas

- Analíticas
- Radiologías
- Interconsultas
- Procedimientos Diagnósticos
- Procedimientos Terapéuticos

02/07/10 - P.t. - primperan ev - proc.terapeuticos, (1 sesión) PR1
02/07/10 - P.t. - paracetamol 1 gr ev - proc.terapeuticos, (1 PR1
28/11/07 - P.t. - nolutil 5mg im c/8h 3 dies - proc.terapeuticos, DES

Todas
Pdte. Cita
Pdte. Realizar
Pdte. Resultado
Pdte. Ver
Cerradas

OMI-AP (6.9/00E-07 SP:57) - CATALUNYA (SAGESSA) - [Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (...]

Fichero Editar Gestión Auxiliares Listados Ventana Ayuda

Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (Edad: 3 Años)

Actividades realizadas por: Médicos Enfermeras Todos

Últimos Valores

		3/05/10 14:30	Planes Personales Actividades	Nuevo valor		
				Valor	Episodio	Fecha Prev
			DIABETIS MEL·LITUS			
			GLUCEMIA CAPILAR		DIABETES MELI	29/09/2010
			ANALÍTICA DM		DIABETES MELI	
			OFTALMÒLEG		DIABETES MELI	
			ENDOCRINÒLEG		DIABETES MELI	
			URGÈNCIES		DIABETES MELI	
			ÚPAIS-AJUDA A LA DIABETIS		DIABETES MELI	29/09/2010
			ECG		DIABETES MELI	29/09/2010
			SEGUIMENT DIABETIS DUI		DIABETES MELI	29/09/2010
		opatia Diabètic	FONS ULL DM		DIABETES MELI	3/05/2011
			OFTALMO RETINA		DIABETES MELI	
			ITB		DIABETES MELI	29/09/2010
			ITB DRET		DIABETES MELI	29/09/2010
			ITB ESQ		DIABETES MELI	29/09/2010
			PLA TERAPEUTIC			
			PLA TERAPEUTIC ACTIU			29/09/2010

(# DGP con más de un valor en esta visita) ? Ayuda teclas Alt Imprimir Plan Personal Fecha y hora de realización 29/09/2010 13:19

OMI-AP (6.9/00E-07 SP:57) - CATALUNYA (SAGESSA) - [Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (...)]

Fichero Editar Gestión Auxiliares Listados Ventana Ayuda

Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (Edad: 3 Años)

Ultimos Valores

Actividades realizadas por: Médicos Enfermeras Todos

3/05/10 14:00 Planes Personales

Nuevo valor

Episodio	Fecha Prev	H
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI		
IABETES MELI		
IABETES MELI		
IABETES MELI		
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI	3/05/2011	
IABETES MELI		
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI	29/09/2010	(
IABETES MELI	29/09/2010	(
	29/09/2010	(

Selección de Episodios de un Paciente

Episodios

Asignar actividad: PLA TERAPEUTIC ACTIU

Fecha	Episodio
26/02/2008	DIABETES MELLITUS
26/02/2008	FIBROMIALGIA
26/07/2009	ANTICOAGULACIO

Elegir Cerrar

(# DGP con más de un valor en esta visita) ? Ayuda teclas Alt Imprimir Plan Personal Fecha y hora de realización 29/09/2010 13:19

OMI-AP (6.9/00E-07 SP:57) - CATALUNYA (SAGESSA) - [Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (...]

Archivo Editar Gestión Auxiliares Listados Ventana Ayuda

Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (Edad: 3 Años)

Actividades realizadas por
 Médicos Enfermeras Todos

Últimos Valores

		3/05/10 14:30	Planes Personales Actividades	Nuevo valor		
				Valor	Episodio	Fecha Prev
			DIABETIS MEL·LITUS			
			GLUCEMIA CAPILAR		DIABETES MELI	29/09/2010
			ANALÍTICA DM		DIABETES MELI	
			OFTALMÒLEG		DIABETES MELI	
					DIABETES MELI	
					DIABETES MELI	
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	3/05/2011
					DIABETES MELI	
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	29/09/2010
					DIABETES MELI	29/09/2010
			PLA TERAPEUTIC ACTIU			29/09/2010

Resultado

PLA TERAPEUTIC ACTIU

Valor

Sí No

Aceptar Cancelar

(# DGP con más de un valor en esta visita) ? Ayuda teclas Alt Imprimir Plan Personal Fecha y hora de realización 29/09/2010 13:19

OMI-AP (6.9/00E-07 SP:57) - CATALUNYA (SAGESSA) - [Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (...]

Fichero Editar Gestión Auxiliares Listados Ventana Ayuda

Actividades Pendientes - VALENTINA PACIENT PROVA (Edad: 3 Años)

Actividades realizadas por Médicos Enfermeras Todos

Últimos Valores

	3/05/10 14:30	29/09/10 13:19	Planes Personales Actividades	Nuevo valor		
				Valor	Episodio	Fecha Prev
	+		DIABETIS MEL'LITUS			
			GLUCEMIA CAPILAR		DIABETES MELI	29/09/2010
			ANALÍTICA DM		DIABETES MELI	
			OFTALMÒLEG		DIABETES MELI	
			ENDOCRINÒLEG		DIABETES MELI	
			URGÈNCIES		DIABETES MELI	
			ÚPAIS-AJUDA A LA DIABETIS		DIABETES MELI	29/09/2010
			FCC		DIABETES MELI	29/09/2010
			SEGUIMENT DIABETIS DUI		DIABETES MELI	29/09/2010
			FONS ULL DM		DIABETES MELI	3/05/2011
			OFTALMO RETINA		DIABETES MELI	
			ITB		DIABETES MELI	29/09/2010
			ITB DRET		DIABETES MELI	29/09/2010
			ITB ESQ		DIABETES MELI	29/09/2010
			PLA TERAPEUTIC			
		+	PLA TERAPEUTIC ACTIU			29/09/2011
		S	PLA TERAPEUTIC			29/09/2010

opatia Diabètic

(# DGP con más de un valor en esta visita) ? Ayuda teclas Alt Imprimir Plan Personal Fecha y hora de realización 29/09/2010 13:19

Aquest serà el protocol que utilitzarà el METGE

COPIA DE PLA TERAPEUTIC (30/09/2010) - - PACIENT PROVA, VALENTINA (3 Años)

Pla terapèutic

PLA TERAPEUTIC ACTIU? Sí No (S - 29/09/2010)

Recorda que si DESACTIVES un Pla Terapèutic has de posar a 0 els valors numèrics, marcant els vistos del costat.

DIABETIS MELLITUS - Criteris Derivació o Modificació de tractament

Fer la derivació al Metge Si GLUCÈMIA (mg/dl) és MAJOR de

Modificar el tractament Si GLUCÈMIA (mg/dl) és MAJOR de

HIPERTENSIÓ ARTERIAL - Criteris Derivació o Modificació de tractament


Fer la derivació al Metge Si la TAS és MAJOR de
i/ó la TAD és MAJOR de

Modificar el tractament Si la TAS és MAJOR de
i/ó la TAD és MAJOR de

DOLOR CRÒNIC - Criteris Derivació o Modificació de tractament

Fer la derivació al Metge Si E.V.A. és MAJOR de

Modificar el tractament Si E.V.A. és MAJOR de

 Aceptar Cancelar

Aquest serà el protocol que utilitzarà la infermera

COPIA DE PLA TERAPEUTIC (30/09/2010) - - PACIENT PROVA, VALENTINA (3 Años)

Pla Terapètic infermeria

PLA TERAPÈUTIC ACTIU? Sí No (5 - 29/09/2010)

DIABETIS MELLITUS - Criteris Derivació o Modificació de tractament

Si GLUCÈMIA (mg/dl) és > (300 - 30/09/2010) Derivo al metge (DM)

Si GLUCÈMIA (mg/dl) és > (250 - 30/09/2010) Modifico tractament (DM)

HIPERTENSIÓ ARTERIAL - Criteris Derivació o Modificació de tractament

Si la TAS és MAJOR de (155 - 30/09/2010) i/ó TAD és MAJOR de (95 - 30/09/2010) Derivo al metge (HTA)

Si la TAS és MAJOR de (145 - 30/09/2010) i/ó TAD és MAJOR de (90 - 30/09/2010) Modifico tractament (HTA)

DOLOR CRÒNIC - Criteris Derivació o Modificació de tractament

Si E.V.A. és MAJOR de (8 - 30/09/2010) Derivo al metge (DOLOR)

Si E.V.A. és MAJOR de (4 - 30/09/2010) Modifico tractament (DOLOR)

Acepta Cancelar

Ajuda DM

Augmentar si HbA1c > 7% després de 3 mesos de tractament estable i/o > 2 glucèmies recents **en dejú** > 130 mg/dl i si no hi ha hipoglucèmies durant la resta de dia o nit (el pacient pot tindre sensació de sudoració nocturna i no referir-les clarament)

Gliptines i combinacions (Januvia, Tesavel, Xelevia, Galvus, Xiliarx, Jalra, Efficib, Janumet, Velmetia, Actos, Glustin, Avandia, Competact, Glubrava, Avandamet, Avaglim, Byetta i Liraglutida Victoza): si hipoglucèmies derivar a metge.

Metformina (Dianben / Metformina Sandoz / altres metformines genèriques)

Dosis: 425 mg a 2000-3000 mg
Increment progressiu (½ compr / setmana) fins la dosi màxima tolerada.

Sulfanilurees (Euglucon, Daonil, Diamicron, Amaryl, Glimepirides genèriques)

Dosi Euglucon/Daonil: de 2,5 a 15 mg/dia (½ a 3 comprimits dia)

Diamicron: de 1 a 4 comprimits (no partir-los !)

Glimepirida (Amaryl): de 1 a 8 mg/dia (hi ha comprimits de 2 i de 4 mg)

Augmentar ½ o 1 comprimit.

Disminuir si hi ha hipoglucèmies durant el dia o la nit (½ o 1 comprimit).

Repaglinida (Prandin/Novonorm)

Dosi: de 1 a 16 mg/dia (comprimits de 0,5, 1 i 2 mg just abans dels àpats.

Augmentar la dosi prèvia a un àpat si 2 hores després d'aquest àpat, > 2 glucèmies > 160 mg. Doblar la dosi
Disminuir la dosi prèvia a un àpat si 2 hores després d'aquest àpat, > 2 glucèmies < 100 mg o hipoglucèmies.

Insulines basals "lentes": Lantus, Levemir, Insulatard, Humalog basal Kwikpen

Dosi: il·limitada

Augmentar de 2 en 2 (o de 4 en 4 si la dosi d'insulina és de > 40 UI fins l'objectiu (70-130)

Reduir de 2 en 2 (o de 4 en 4 si la dosi d'insulina és de > 40 UI fins l'objectiu (70-130)

Insulines prandials "ràpides" (Actrapid, Novorapid, Apidra, Humalog Kwikpen)

Dosi: il·limitada.

Augmentar la dosi prèvia a un àpat si 2-4 hores després d'aquest àpat, > 2

glucèmies > 160 mg. Augmentar de 2 en 2.

Disminuir la dosi prèvia a un àpat si 2-4 hores després d'aquest àpat, > 2

glucèmies < 100 mg o hipoglucèmies.
Reduir de 2 en 2

Insulines mixtes (ràpida +NPH: Novomix 30, 50, 70, Mixtard 30, Humalogmix 25 i 50).

El número del nom es refereix al percentatge de la insulina ràpida.

En pacients que estan amb 2 dosis de mixta els ajustos es fan com els de NPH en 2 dosis

La barreja Novomix 70 s'ajusta com les ràpides.

Pacients en combinació amb diferents fàrmacs que presenten:

Hiperoglucèmia.

1. Augmentar els fàrmacs orals

2. Augmentar la insulina

Hipoglucèmies. Reduir els fàrmacs més hipoglucemiant:

1. Insulina

2. Sulfanilurees

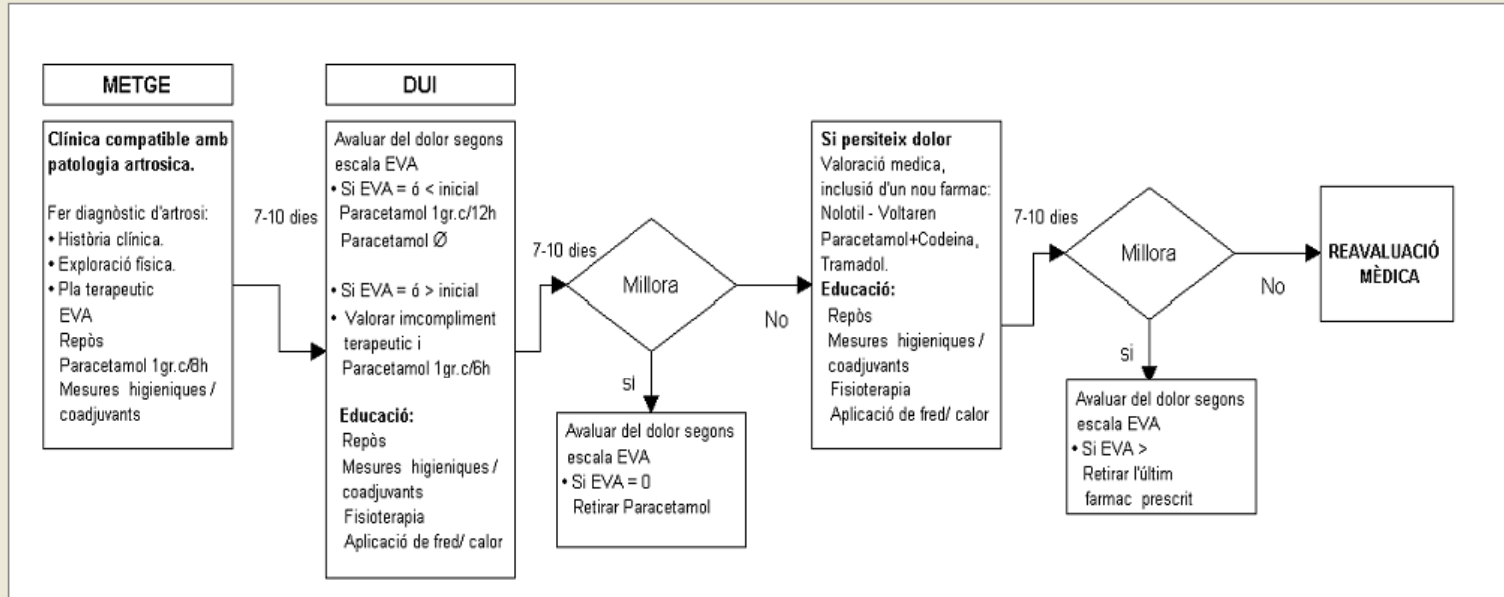
3. Altres.

Previ als canvis amb insulina, SEMPRE:

1. Confirmar i/o comprovar que el pacient s'injecta la insulina
2. Confirmar i/o comprovar que el pacient s'injecta de forma correcta (tècnica de punció, dosi que teòricament s'ha establert).
3. Confirmar i/o comprovar que el pacient fa l'autoanàlisi correctament (tècnica d'autoanàlisi, tires No caducades i ben conservades – en el pot o blíster)
4. Confirmar i/o comprovar que el pacient refereix autoglucèmies reals (mirar memòries del reflectòmetre), prop del 50% de pacients escriuen xifres "no reals"
5. Si és un pacient estable i pateix una descompensació de causa no aclarida s'ha de referir al metge (infeccions, medicacions, neoplàsies...)

Ajuda Dolor Crònic

Pla terapèutic | Dolor | HTA | DM



RESULTATS I CONCLUSIONS (I)

- 9 parelles de metge+DUI participants en la prova pilot (setembre)
- Plans terapèutics activats: 207 (169 pacients)
- 78 pacients DM: 21% (16) modificació tractament; 8% (6) retorn al metge
- 126 pacients amb HTA: 13% (17) modificació tractament; 12% (15) retorn al metge
- 3 pacients dolor crònic

RESULTATS I CONCLUSIONS (II)

- Bona acceptació del projecte per part de tots els professionals
- Bona acceptació per part dels pacients
- Tot indica que es podran assolir als objectius fixats
- Si l'avaluació és la esperada, s'implantarà a tots els EAP les ABS del Grup

crodriguez@grupsagessa.com

www.grupsagessa.cat